

můžeme nalézt specifické hodnoty a rysy chování. Často máme tendenci považovat naši kulturu za správnou a pohlízet na jiné jako na nerozvinuté. Sami však rozdíl mezi dvěma jinými zeměmi – kulturami – nevidíme. Metodami zkoumání byly rozhovory dřívějších studií, rozhovory, pozorování a následná analýza zjištěných dat. Z rozhovorů s manažery a profesory ze dvou výše uvedených zemí vyplynulo, že hodnoty Francouzů při řízení i v oblasti podnikání obecně jsou: profesionalita, autorita, hierarchie, francouzský jazyk, diskuse, vzdělání a status, individualita, formálnost, logika, síla a kontrola. Hodnoty Švédů: pokora, rovnostářství, kompromis, neformálnost, praktičnost, pragmatičnost a důvěra. Jak bylo zjištěno z pozorování, ne vždy jsou hodnoty uváděné při rozhovorech v souladu s prvky, které lze sledovat v praxi.

Diskuse účastníků studijního pobytu na téma Vedení a rozvoj byla věnována oso-

bě ředitele školy. Hlavní otázkou bylo, zda by měl ředitel školy při své vedoucí funkci též učit, či nikoliv. Všichni účastníci se shodli, že ředitel by měl učit na maximálně snížený úvazek a mělo by se redukovat množství a záběr povinností, které přímo nesouvisejí se vzdělávacím procesem a chodem školy. Všem zúčastněným zemím bylo společné, že ředitelé mají vysokoškolské pedagogické vzdělání. Ve většině zemí (kromě České republiky) se zaměřují pouze na organizační záležitosti a řeší obecné otázky týkající se výuky a vzdělávání.

Závěrem mohu konstatovat, že studijní pobyt byl přínosný zejména získanými poznatky, kontakty a navázanou spoluprací s obdobnými školami v zahraničí. Společně jsme založili internetové stránky, na kterých zveřejňujeme informace z oblasti vzdělávání a managementu, vyměňujeme si názory a navzájem se takto obohacujeme o zkušenosti ostatních.

Věra Kovářiková

Evropská deklarace o právech hluchoslepých lidí

Evropa uznává hluchoslepotu! Evropský parlament dne 1. dubna 2004 přijal a vyhlásil oficiální dokument nazvaný „Písemné prohlášení o právech hluchoslepých lidí“. Stalo se tak v souladu s jednacím řádem Evropského parlamentu na základě skutečnosti, že v tříměsíční lhůtě tuto písemnou deklaraci svým podpisem podpořila nadpoloviční většina z cel-

kového počtu 626 poslanců Evropského parlamentu. Předseda Evropského parlamentu byl požádán, aby uvedené „Písemné prohlášení o právech hluchoslepých lidí“ postoupil Evropské komisi, Radě Evropy a vládám členských zemí EU.

Vyvrcholilo tak dosavadní mnohaleté úsilí hluchoslepých lidí, rodin s hluchoslepými dětmi a odborníků z celé Evropy. Je

to velký úspěch, když uvážíme, že Evropský parlament během svého pětiletého funkčního období v letech 1999–2004 přijal a vyhlásil pouze 7 písemných prohlášení, tedy že citované prohlášení je teprve sedmé v pořadí! Kampaň v Evropském parlamentu za uznání hluchoslepoty jakožto jedinečného a odlišného zdravotního postižení a za uznání práv hluchoslepých lidí probíhala z podnětu Evropské sítě hluchoslepých (European Deafblind network – EdbN), která sdružuje nejen hluchoslepe lidi a rodiny s hluchoslepými dětmi, ale i odborníky. EdbN navázala před časem spolupráci s Richardem Howittem, poslancem Evropského parlamentu a předsedou výboru Evropského parlamentu pro postižené. Ten na jaře 2002 slíbil, že kampaň podpoří. Pro spolupráci se podařilo získat také Sophii Beaumont z European Disability Forum (EDF). Hlavním organizátorem kampaně byla anglická organizace pro pomoc hluchoslepým SENSE a koordinátorem byla Lucy Drescher. Po intenzivních přípravách se první týden v lednu 2004 v Evropském parlamentu konala výstava o hluchoslepotě a přijetí hluchoslepých lidí. Poté 12. ledna 2004 bylo v Evropském parlamentu předloženo písemné prohlášení číslo 1/2004 o právech hluchoslepých lidí. Aby toto prohlášení mohlo být oficiálně přijato a vyhlášeno jako úřední dokument Evropského parlamentu, bylo zapotřebí v souladu s jednáním řádem EP získat na jeho podporu podpisy od nadpoloviční většiny poslanců Evropského parlamentu v limitu tří měsí-

ců, to znamená do 12. dubna 2004. To se stalo právě 1. dubna 2004, kdy počet poslanců podepsaných pod písemným prohlášením překročil požadovanou polovinu a dosáhl počtu 323 z celkového počtu 626, čili solidní většinu. Proto ještě téhož dne, tj. 1. dubna 2004 odpoledne, bylo na plenární schůzi Evropského parlamentu přijetí této deklarace o právech hluchoslepých lidí úředně vyhlášeno.

Na kampani se podíleli hluchoslepi lidé, rodiny s hluchoslepými dětmi a odborníci z tehdejších 15 členských států EU, kteří lobovali u svých poslanců Evropského parlamentu, aby deklaraci podepsali. Také my jsme se do kampaně zapojili, přestože Česká republika dosud nebyla členem EU. Hned na začátku jsme předali organizátorům kampaně k dispozici „Manifest hluchoslepých (Poselství hluchoslepých členů VIA Sdružení hluchoslepých české veřejnosti)“. Pro svého belgického kolegu Petera Vanhoutte jsme připravili podklady pro jeho vystoupení na prezentaci hluchoslepých lidí v Evropském parlamentu v Bruselu. Tři týdny před vypršením stanovené lhůty pro trvání kampaně se ukázalo, že k přijetí deklarace ještě zbývá získat podpisy alespoň čtyřiasedesáti poslanců Evropského parlamentu. Obrátili jsme se na senátorku Zuzanu Roithovou (KDU-ČSL) s prosbou o pomoc, protože s osobní zainteresovaností se zasazuje o konkrétní zlepšení kvality života hluchoslepých.

Oslovila dosavadní členy evropského parlamentního klubu Evropské lidové stra-

ny – Evropských demokratů (EPP-ED) a požádala je o podporu písemné deklarace o právech hluchoslepých lidí, a tím přispěla k úspěchu kampaně. Jak po přijetí deklarace napsala koordinátorka celé kampaně Lucy Drescher: „Deklarace o právech hluchoslepých lidí je velkým úspěchem pro všechny hluchoslepy lidi z celé Evropy. Tohoto úspěchu by nebylo možno dosáhnout bez spolupráce hluchoslepých lidí, rodin s hluchoslepými dětmi a odborníků napříč celou Evropou. Je to pouze první krok. Nyní, když jsme začali pracovat společně, tak můžeme zaručit, že hlasy hluchoslepých budou slyšet v celé Evropské unii.“ My k tomu dodáváme: Věříme, že tomu tak bude i v České republice za předpokladu, že skutečně všichni zainteresovaní a odpovědní lidé budou opravdově spolupracovat na společném díle v zájmu hluchoslepých občanů ČR!

Historické „Písemné prohlášení EP o právech hluchoslepých lidí“ je důležitým úředním dokumentem. Předně se jím vyhláší, že hluchoslepota je specifické a mimořádně závažné postižení, které představuje kombinaci zrakového a sluchového poškození, jež vede k problémům v přístupu k informacím, komunikaci a mobilitě. Dále se vyhláší, že někteří z takto postižených lidí jsou neslyšící a nevidomí, ale většina má zbytky jednoho nebo obou smyslů. Poté jsou vyjmenována práva, která mají být hluchoslepým lidem přiznávána. Evropský parlament se touto deklarací obrací na instituce Evropské unie a jednotlivých členských států

EU, aby zajistily uznání a naplnění práv hluchoslepých lidí, a také, aby zajistily prosazování těchto práv příslušnými zákony.

Český překlad
dokumentu Evropského
parlamentu „Written declaration
1/2004 on the rights of deafblind
people“

PÍSEMNÉ PROHLÁŠENÍ

číslo 1/2004

o právech hluchoslepých lidí přijaté
Evropským parlamentem
dne 1. dubna 2004

Evropský parlament:

- s ohledem na pravidlo 51 svého Jednacího řádu,
- s ohledem na článek 13 Smlouvy o Evropské unii a na princip lidské důstojnosti,
- vzhledem k tomu, že hluchoslepota je zásadní postižení, které představuje kombinaci zrakového a sluchového poškození, jež vede k problémům v přístupu k informacím, komunikaci a mobilitě,
- vzhledem k tomu, že v Evropské unii je asi 150 000 lidí trpících hluchoslepotou,
- vzhledem k tomu, že někteří z těchto lidí jsou zcela neslyšící a nevidomí, ale většina má zbytky jednoho nebo obou smyslů,

-
- vzhledem k tomu, že jsou takto zásadně postiženi, potřebují hluchoslepí lidé speciální pomoc, poskytovanou specializovanými odborníky,
1. obrací se na instituce Evropské unie a jejích členských států, aby uznaly a naplňovaly práva lidí s hluchoslepotou;
 2. deklaruje, že hluchoslepí lidé by měli mít stejná práva, jakých požívají všichni občané EU; tato práva by měla být prosazována příslušnými zákony v každém členském státě a měla by zahrnovat:
 - právo podílet se na demokratickém životě EU,
 - právo na práci a orientační školící kurzy, a to s příslušným osvětlením, kontrastem a uzpůsobením prostředí,
 - právo na individualizovanou zdravotní a sociální péči,
 - právo na celoživotní vzdělávání,
 - právo na individuální asistenci komunikátora-průvodce, tlumočnicka nebo pomocníka tam, kde je to potřebné;
 3. žádá svého předsedu, aby tuto deklaraci postoupil Komisi, Radě a vládám členských států.
- (Zdroj: VIA SDRUŽENÍ HLUCHOSLEPÝCH, 15. dubna 2004)

Jan Jakeš

DOŠLO DO REDAKCE KNIŽNÍ NOVINKY

LECHTA, V. *Koktavost.*

Praha : Portál, 2004. 232 s. ISBN 80-7178-867-8.

Příručka předního odborníka shrnuje poznatky o koktavosti, uvádí přehled poruch plynulosti řeči a východiska pro jejich hodnocení, současně poznatky o příčinách a vývoji koktavosti, pravidla a metody pro její diagnostiku. Velká pozornost je věnována principům a metodám léčby s důrazem na současné trendy a přístupy. Autor představuje koncepci komplexní terapie koktavosti i různé techniky a programy. Zevrubně jsou pak probrána specifika diagnostiky a terapie u koktavosti incipientní, fixované a chronické.